

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 384

Tampereen kaupungin lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksestä

TRE:4429/00.01.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Reija Linnamaa

Valmistelijan yhteystiedot

Hyvinvointijohtaja Tarja Puskala, puh. 050 595 1079, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Vt. lakiasiaintohtaja Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Liitteenä oleva Tampereen kaupungin päivitetty lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksestä hyväksytään.

Konsernijohtaja oikeutetaan tekemään lausuntoon vähäisiä muutoksia.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Liitteenä oleva Tampereen kaupungin lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksestä hyväksytään.

Esteellisyys

Lassi Kaleva ja Anneli Taina ilmoittivat olevansa esteellisiä. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 mom. 5) kohdan perusteella. He poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden strategiajohtaja Reija Linnamaalle, hyvinvointijohtaja Tarja Puskalalle sekä kiinteistöjohtaja Virpi Ekholmille. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Keskustelun kuluessa esittelijä konsernijohtaja Juha Yli-Rajala täydensi lausuntoa seuraavasti:

"Tampereen kaupunki pitää tärkeänä, että liikkuvien ja digitaalisten palvelujen toimivuus ja vaikutukset tamperelaisten arkeen suhteessa alueen väestön palvelutarpeisiin arvioidaan erityisesti niillä alueilla, joilla palvelujen saavutettavuus joukkoliikenteellä on heikko ja matkat nykyisiin palveluihin ovat pitkät.

Lisäksi palveluverkon jatkotyöstössä on tarpeen kiinnittää huomiota muutosten vaikutuksiin alueellisiin hyvinvointieroihin ja segregatioon koko hyvinvointialueen tason ohessa myös Tampereen sisäisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Lisäksi keskuskaupungin asukkaiden haasteet ja palvelutarpeet voivat olla erilaiset verrattuna Pirkanmaan muihin kuntiin, esimerkiksi asunnottomuus ja päihteet."

Lisäksi konsernijohtaja lisäsi päätösehdotukseen toisen ponnen:

"Konsernijohtaja oikeutetaan tekemään lausuntoon vähäisiä muutoksia."

Puheenjohtaja totesi näin muutetun päätösehdotuksen ja lausuntoliitteen olevan päätöksenteon pohjana.

Perustelut

Pirkanmaan hyvinvointialue on toteuttanut osana strategian toimeenpano-ohjelmaa hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden ja työikäisten sosiaalipalveluiden palveluverkkoa koskeva selvityksen sekä vuodeosastojen paikkatarvelaskennan analyysin keväällä 2023. Nämä palveluverkkotyön osiot käsiteltiin 21.8.2023 aluehallituksessa, joka päätti lähettää molemmat selvitykset laajalle kuulemiskierrokselle asukastilaisuuksiin, YT-elimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille ja aluehallituksen jaostoille. Hyvinvointialueen kuulemiskierros sisältää muun muassa asukastilaisuuksia sekä asukaskyselyn, joka on avoinna 24.9.2023 asti. Hyvinvointialueen palveluverkon muut osiot eli erityisryhmien asumisen palvelut, mielenterveyspalvelut ja pelastuspalvelut sekä lasten ja nuorten palvelut ovat tulossa vastaavaan käsittelyyn kuluvan vuoden aikana.

Hyvinvointialueen palveluiden verkoston kehittämisen yleiset periaatteet ovat asiakaslähtöisyys, saatavuus ja saavutettavuus, väestön palvelutarpeen muutokset, alueelliset osaamiskeskittymät, palvelujen monimuotoisuus, kustannustehokkaat palvelut ja tilat sekä laaja-alainen yhteistyö.

Hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksissä Tampereella sijaitseviin toimipisteisiin esitetyt muutokset koskevat suoraan viittä toimipistettä. Kämenniemen terveysasema on merkitty selvitettäväksi toimipisteeksi ja selvityksen mukaan palvelut tulisivat jatkossa Linnainmaalta (liikkuvana tai digitaalisena palveluna). Myös Kaukajärven terveysasema on selvitettävä toimipiste ja palvelut tulisivat jatkossa Hervannasta. Tammelakeskuksen terveysasema on siirtyvä toimipiste ja palvelut tulisivat jatkossa Kaupin Kampukselta (Kaupin yliopistollinen sotekeskus, Kylse). Mehiläinen Hervanta ja Mehiläinen Keskusta terveysasemien tilanteen määrittää tulevaisuuden palvelutarve.

Palveluverkkoselvityksen mukaan Tampereella olisi jatkossa neljä toimipistettä, joista saisi sekä vastaanottopalveluja että työikäisten sosiaalipalveluja. Nämä ovat Hatanpää (vielä eri tiloissa), Hervanta (vielä eri tiloissa), Tesoma Mehiläinen ja Linnainmaa. Sen lisäksi Tampereella olisi kolme toimipistettä, jotka tarjoaisivat vastaanottopalveluja ja nämä ovat Tipotie, Lielähti (tulevaisuudessa Hiedanranta) sekä Tammela (tulevaisuudessa Kauppi).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Hyvinvointialueen tavoitteena on, että vastaanottopalveluilla ja työikäisten sosiaalipalveluilla on yhteiset toimipisteet. Linnainmaan ja Kanta-Sarviksen toimipisteet tuottaisivat sosiaalipalveluja laajemmalle väestöpohjalle myös Pirkkalaan ja Orivedelle. Sairaalapalveluja tuottaisi Hatanpään sairaala. Rauhaniemen osastot siirtyisivät Hatanpäälle tai Tammenlehvään vuonna 2024.

Tiedoksi

Kirjaamo/Pirkanmaan hyvinvointialue, Reija Linnamaa, Tarja Puskala, Virpi Ekholm, Jyri Nuojua

Liitteet

- 1 Kh 18.9.2023 Tampereen kaupungin yhteenveto ja huomiot Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkosta
- 2 Kh 18.9.2023 Tampereen kaupungin lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksestä, päivitetty kokouksessa
- 3 Kh 18.9.2023 Tampereen kaupungin lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksestä

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 26.9.2023 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 26.9.2023.

Tampere
26.09.2023

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§384

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työsopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Dnro TRE:4429/00.01.03/2023, Kaupunginhallitus 18.9.2023, täydennetty kokouksessa

Tampereen kaupungin lausunto koskien Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelujen verkostoja koskevia suunnitelmia

Tampereen kaupunki pitää hyvänä, että vastaanotto- ja sosiaalipalvelujen palveluverkon suunnittelussa on tunnistettu ja esitetään vahvistettavaksi monikanavaisia palveluita, sote-asemilla tapahtuvan vastaanoton ohella digitaalisia ja liikkuvia sekä kotiin vietäviä palveluja.

Sote- ja pelastustoimen uudistuksessa tilojen vuokrasopimukset ja kaupungin taseessa olevien tilojen hallinta siirtyivät vuoden 2023 alusta Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Kaupungin omistamien tilojen osalta tahtotilana on edelleen irtautua sosiaali- ja terveystalv palveluiden sekä pelastustoimen käytössä olevien kiinteistöistä ja niiden investointivastuusta myymällä ne markkinoilla toimiville, vuokrausta harjoittaville yrityksille tai hyvinvointialueelle.

Voimaanpanolain mukaisesti laissa määritellyn siirtymäajan jälkeen myös kunta toimii markkinoilla ja sosiaali- ja terveystalv palveluiden käytössä olevat kiinteistöt tulee edellytysten täytyessä joko myydä tai yhtiöittää siirtymäaikana.

Hyvinvointialueen toimitila- ja palvelupuolen valmistelun tulee kaikissa palveluverkkoselvityksissään huomioida olemassa olevien, siirtyneiden toimitilojen vuokrasopimukset, joista hyvinvointialueen ei ole mahdollista siirtymäaikana vuosina 2023-2026 irtaantua. Lisäksi hyvinvointialueen palveluverkossa säilyvistä, vielä Tampereen kaupungin omistuksessa olevista rakennuksista/tiloista, tulisi viipymättä tehdä pitkäaikaiset vuokrasopimukset, jotta kaupunki pystyy joko irtautumaan tai yhtiöittämään omistuksensa siirtymäaikana.

Tampereen näkemyksen mukaan vuokraavan yksikön resursseja hyvinvointialueella tulisi ainakin väliaikaisesti vahvistaa, jotta myös kunnille jää riittävästi aikaa valmistella ja toimeenpanna lain edellyttämät myynnit ja yhtiöittämiset. Näin menetellen hyvinvointialue myös varmistaa palveluverkossaan säilyvien tilojen ja kiinteistöjen kehittämismahdollisuudet palvelutoiminnan edellyttämällä tavalla yhdessä uuden omistajan kanssa.

Jatkossa jäljelle jäävät toimipisteet palvelevat aiempaa laajempaa alue- ja väestöpohjaa. Tampereen kaupungin väestösuunnitteen mukaan väestökasvun odotetaan jatkuvan voimakkaana aina suunnitteen loppuun, vuoteen 2040 asti, jolloin tamperelaisia olisi noin 300 000.

Jotta palveluiden riittävyys (suljettavien toimipisteiden vaikutus ja väestönkasvu) voidaan turvata myös tulevaisuudessa, jäljelle jäävien toimipisteiden osalta on varmistuttava toimipisteiden tilojen ja henkilöstön riittävydestä. Sekä

Tampereella että muualla Pirkanmaalla, etenkin ikäihmisten (75+) määrän ennakoidaan kasvavan huomattavasti vuoteen 2040 mennessä. Kasvavan palvelutarpeen lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota palveluiden saavutettavuuteen ja monikanavaisuuteen alueilla, joissa joukkoliikenneyhteydet ovat heikot tai niitä ei ole.

Tampereen kaupunki pitää tärkeänä, että liikkuvien ja digitaalisten palvelujen toimivuus ja vaikutukset tamperelaisten arkeen arvioidaan erityisesti niillä alueilla, joilla palvelujen saavutettavuus joukkoliikenteellä on heikko ja matkat nykyisiin palveluihin ovat pitkät. Tampereen osalta tämä koskettaa erityisesti Kämnniemen terveysasemaa. Kun palveluverkkoa muutetaan, olisi hyvä tietää nykyistä paremmin etukäteen korvaavien palveluiden konkreettisista suunnitelmista, eli mitä asukkaat saavat tilalle.

Joukkoliikenneyhteydet tulee huomioida ratkaisuja mietittäessä ja varmistaa niiden säilyminen, mikä liittyy myös Kaukajärven terveysasemaa koskevaan suunnitelmaan siirtää palvelut Hervantaan.

Lisäksi palveluverkon jatkotyöstössä on tarpeen kiinnittää huomiota muutosten vaikutuksiin alueellisiin hyvinvointieroihin ja segregatioon koko hyvinvointialueen tason ohessa myös Tampereen sisäisesti.

Tampereen kaupunki pitää tärkeänä, että palveluverkon suunnittelua tehdään yhteistyössä kuntien kanssa ja että palvelujen tarjoaminen kunnissa ja alueilla perustuu palvelutarpeisiin. Esimerkiksi Mehiläinen Hervanta ja Mehiläinen Keskusta toimipisteiden sekä tulevien uudiskohteiden (esim. Kauppi, Hiedanranta) osalta on tärkeää, että väestökehityksestä ja -ennusteista käydään vuosittain keskustelua, jotta tamperelaisten palvelutarpeisiin vastataan mahdollisimman hyvin vastaanottopalveluilla. Lisäksi keskuskaupungin asukkaiden haasteet ja palvelutarpeet voivat olla erilaiset verrattuna Pirkanmaan muihin kuntiin, esimerkiksi asunnottomuus ja päihteet.

Hyvinvointialueen palveluiden verkoston kehittämisen yleiset periaatteet ovat hyvät ja kannatettavat. Tampere on kuitenkin huolissaan palveluiden riittävydestä tilanteessa, jossa väestö sekä kasvaa että ikääntyy ja Tampereella sijaitsevista toimipisteistä pitäisi pystyä turvaamaan palvelut nykyistä laajemmalle alueelle.

